

Miniszteri állásfoglalás

A miniszter állást foglalt a hatósági jogkörök és az erdővagyon-kezelés rendszerének megtartása mellett.

Gráf József, az FVM minisztere tisztelettel köszöntötte a 200 éves Erdőmérnöki Kart, a magánerdők tulajdonosait, gazdálkodóit és szervezetüket, a **MEGOSZ**-t. Többen is féltették a magántulajdonosoktól és gazdálkodóktól az erdőt, ugyanakkor az idő megmutatta, hogy nagy felelősséggel végzik munkájukat.

Előadásában az erdőgazdálkodást hamarosan legnagyobb mértékben be-

folyasoló várható új Erdőtörvényt, valamint a már élő és hamarosan megjelenő rendeletek szerinti EU társfinanszírozott és nemzeti támogatásokat mutatta be. Az Erdőtörvény változtatása először módosításnak indult, azonban látva a mintegy 2/3 részt érintő módosításokat, végül új Erdőtörvény van születőben, melyet az FVM-nek erős szándéka még az ősszel a Parlament elé terjeszteni. Az Erdőtörvénnyel és a támogatásokkal kapcsolatos miniszteri előadást hamarosan külön cikkben részletezzük. Ugyanakkor említést érdemel a

miniszter azon két kijelentése, melyek szerint:

„Az erdészeti hatóság az FVM-hez tartozik. Szívesen működünk együtt másokkal, de a szakmai jogosítványokból nem kívánunk átadni.”

„A 150-350 ezer hektárnyi erdőterületekkel kapcsolatos ismert kezdeményezések minden szakmai alapot nélkülöznek, ilyen változtatásokra az FVM nem készül.”

http://www.fagosz.hu/fajtaj/2008/09/150/200809150_MEGOSZ_nagyrendezveny.php

Az osztatlan közös erdőtulajdon megszüntetésének elvi lehetősége a nyugat-magyarországi régióban

A privatizáció elindítása, tehát az 1990-es évek eleje óta az osztatlan közös tulajdon(kezelés) megítélése tekintetében markánsan két irányzat rajzolódik ki az erdészeti szakmában.

Az egyik szélsőértéket képviselők a minél nagyobb működési területű egy kézben tartott magán-erdőgazdálkodást szorgalmazzák. Legfontosabb érvük, hogy a tartamosság csak szabályozott folyamatok mellett és azokat kézben tartva biztosítható, aminek legfontosabb peremfeltétele a gazdaságos üzemméret megtartása. Nem mellesleg a nagyobb üzemméret kedvezőbb piaci hatásait és az alacsonyabb fajlagos és összes üzemirányítási költséget is érvül hozzák.

Az erdészeti igazgatásban dolgozók többsége is ezen az állásponton van (volt), ami sajátságos helyzetüket és szerepüket tekintve egyáltalán nem meglepő. Egy erdősült megye egy nagy állami erdőgazdasággal és 60-80, néha igen kiterjedt erdőterületű mgtsz-szel, á.g.-gal működött egykor. Egy-egy erdőfelügyelőre 5-10 gazdálkodó, és legfeljebb 10 ezer ha terület ellenőrzése jutott. Az erdőtervezés minden gazdálkodónál élt a hozamszabályozással, mint a legerősebb eszközzel a tartamosság megőrzése érdekében. Mindehhez feszes elvonási (erdőfenntartási járulék) és támoga-

tási (K-1,K-2,K-3) rendszer is párosult. A privatizáció kezdetekor az állami kárpótlás során már érezhető volt az ellentmondás a földrészlet alapokon nyugvó értékesítés, az abból származó tulajdonosi megközelítés és a természetbeni összefüggő állapotú kezelés erdészeti hatósági követelménye között.

Az 1996. évi LIV. tv., a Vhr. és az Erdőrendezési Szabályzat kissé finomította a szabályozást. Mindenekelőtt a körzeti erdőtervezés új elveivel és a magánszektor hozamszabályozásának eltörlésével növelte a gazdálkodók mozgásterét. A természetbeni összefüggőség erőltetett alkalmazását az idő „erodálta”. A körzeti erdőtervezés egyre inkább elmozdult az önálló erdőgazdálkodási egységek alakulásával a hrsz.-határ egyben erdőrészlet határ irányába.

Az elmúlt évi Evt. módosításig lényegében 1500 m² területig joga volt az erdészeti hatóságnak engedélyezni az erdő természetbeni megosztását, azonban „javasolt” minimális méret híján ez mindkét irányban visszaélésre adott lehetőséget. 2007. óta az Evt. 74. § (3) bekezdése egyértelművé tette, ezáltal az egyedi döntések felelősségét csökkentette, hogy az erdészeti hatóság szakhatóságként „természetszerű” erdőben 3 ha-nál, ültetvényszerű erdőben 1,5 ha-nál kisebb földrészletek kialakításához az új eljárások során nem járulhat hozzá. Egyéb feltételként a minimálisan át-

lagos 30 m szélességet (nagyjából egy famagasság) és a közúton vagy magánúton való megközelíthetőséget is előírja. Utóbbit kiválthatja a megalapított szolgalmi jog is.

Ezekkel a kitételekkel az igazgatás a múltból hozott státusú területektől eltekintve a két kategóriában a legkisebb üzemméretet deklarálta. A jogi szabályozás adós még a természetszerű és ültetvényszerű erdők fogalmának meghatározásával, de értő szakemberek az akácokat és nemes nyárasokat a nyugat-magyarországi régióban egyértelműen ültetvényszerű erdőknek tekintik. Oda sorolható még néhány nem őshonos fafaj elegendően állománya (vörös tölgy, fekete dió, zöldjuhar, amerikai kőris, esetleg másodlagos termőhelyre ültetett lucos, vörösfenyves, fekete-fenyves és erdeifenyves), míg természetszerűnek tekinthető valamennyi bükkös, gyertyános, tölgyes, cseres, égeres, hazai nyáras, magas és magyar kőrises, természetes erdeifenyves és kombinációik.

Az elvek tiszták, ráadásul az egyre izmosodó magánszektor önszerveződése (szakszemélyzet és integrátorok növekvő szerepe, súlya) mindinkább a megosztás mellett érvelők táborát növeli. Jogos felvetés részükről, hogy magán-erdőgazdálkodásban a tulajdonosi érzés nagyobb jelentőségű, mint az állami szektorban. Fontos tény, hogy az erdő